

Akavan opiskelijoiden

tavoitteet

*Euroopan parlamentin
viisivuotiskaudelle*

2024–2029

Akavan
opiskelijat

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Työ ja työllistyminen	4
EU-urat	4
Palkattomat harjoittelut historiaan	4
Töihin EU-alueelle vaivattomasti	5
Tutkimus ja koulutus EU:n painopisteenä	5
Liikkuvuusjaksojen määrä nousuun	5
Erasmus+ -ohjelman kehittäminen	6
Tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen	6
Tulevaisuuden EU	7
Mielenterveys keskiöön	7
EU:n laajuinen ja rahoittama Students at Risk -ohjelma	7

Kuva: Aleksi Murtojärvi
Taitto: Liisa Valtonen
ISBN: 978-952-7281-80-2

Johdanto

Opiskelijoiden äänen pitää kuulua muovautuvassa EU:ssa vahvemmin kuin koskaan. Euroopan unionilla on edessään useita haasteita, mutta myös runsaasti mahdollisuuksia paremman tulevaisuuden rakentamiseen. Akavan opiskelijat on laatinut Euroopan parlamentin uudelle viisivuotiskaudelle tavoiteohjelman, joka kokoaa yhteen keskeiset tavoitteemme. Opiskelijat muodostavat tulevaisuuden työvoiman ja ovat tulevaisuuden Euroopan rakentajia. Siksi on ensisijaisen tärkeää, että opiskelijat voivat luottaa heidän äänensä kuuluvan ja mielipiteidensä näkyvän Euroopan unionin päätöksenteossa.

Yhdessä voimme luoda Euroopan, jossa jokainen opiskelija voi menestyä ja saavuttaa täyden potentiaalinsa.

Työ ja työllistyminen

EU-urat

Suomalaiset ovat Euroopan unionin hallinnossa aliedustettuina tarkasteltaessa työskentelevien kansalaisten määrää suhteessa maan väkilukuun. Tasainen edustus eri jäsenmaista on tärkeää, sillä se parantaa esimerkiksi sääntelyn valmistelua ja lopulta koko EU:n uskottavuutta ja vaikuttavuutta. Lisäksi Euroopan unionissa hankittava osaaminen on arvokasta pääomaa myös suomalaiselle yhteiskunnalle.

Opiskelijat ovat keskeinen kohderyhmä EU-uratiedotukselle, sillä valmistuvilla opiskelijoilla on usein hyvät edellytykset muuttaa työn perässä toiseen maahan.

- Tuetaan suomalaisia virkakilpailuissa rahoittamalla EU-uravalmennuksia ja mentorointia sekä saattamalla opintojen loppuvaiheessa olevia opiskelijoita ja vastavalmistuneita EU-uratiedotuksen piiriin.
- EU-urista ja niihin hakemisesta viestitään aktiivisesti ammatillisten ja avoimien kanavien kautta.
- Suomalaiset europarlamentaarikot ylläpitävät aktiivisia mediasuhteita ja kasvattavat suomalaisten EU-tietämystä omalla toiminnallaan.
- Rakennetaan Brysseliin valtionrahoitteisesti suomalaiset standardit täyttävä kerrostalo, josta vuokrataan suomalaisille EU:ssa työskenteleville opiskelija-asuntojen tapaan subventoituja asuntoja, joissa työntekijä voi asua 1–5 ensimmäisen työskentelyvuotensa ajan. Näin madalletaan kynnystä Brysseliin muuttamiseen.

Palkattomat harjoittelut historiaan

Työharjoittelut ovat monille opiskelijoille tärkeä tapa hankkia arvokasta kokemusta työelämästä ja luoda ensimmäisiä kontakteja oman alan sisällä jo opintojen aikana. Moniin korkeakoulututkintoihin sisältyy useita pakollisia, usein palkattomia harjoittelujaksoja. Tämä johtaa siihen, että opiskelijoita käytetään ilmaisena työvoimana. Tämä on huomattava ongelma, johon EU pystyy suoraan vaikuttamaan. Opiskelijoiden työpanos tuottaa työnantajalle lisäarvoa ja siksi heidän kuuluu ansaita työstään korvaus.

- Harjoitteluiden laadusta annettu direktiiviehdotus (2024/0068/COD) tulee hyväksyä.
- EU:n pitää kieltää palkattomat harjoittelut.
- Harjoittelut eivät saa kasvattaa opiskelijan kohtaamaa taloudellista kuormitusta.

Töihin EU-alueelle vaivattomasti

Yhtenäisten, selkeiden ja nopeiden maahanmuuttokäytänteiden luominen EU:n jäsenvaltioiden kesken sekä opiskelun että työllistymisen mahdollistajana on ensisijaisen tärkeää. Kansainvälisten osaajien tulee voida asua, opiskella ja luoda uraa haluamassaan maassa ilman ylimääräistä byrokratiaa.

Työperäisen maahanmuuton byrokratian vähentämiseksi EU-alueella valtioiden on yhtenäistettävä prosessit sekä maahanmuuton että turvapaikan hakemisen suhteen. On tärkeää varmistaa, että turvapaikkaprosessia ei käytetä tarpeettomasti työ- tai opiskeluperäisessä maahanmuutossa.

- Työperäistä maahanmuuttoa helpotetaan yhtenäisillä ja selkeillä prosesseilla.
- EU:n ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden oleskelulupaprosessia tehostetaan siten, että prosessi kestää enintään 14 vuorokautta.
- EU:ssa korkeakoulututkinnon suorittaneille EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisille myönnetään automaattisesti kolmen vuoden oleskelulupa työllistymisen edistämiseksi.
- EU:n ulkopuolelta tuleville tulee olla selkeä ja nopea väylä saada työlupa EU:ssa riippumatta henkilön koulutusasteesta.
- Korkeamman osaamisen EU:n sininen kortti -käytännöt ovat yhtenäiset kaikissa unionin jäsenvaltioissa.

Tutkimus ja koulutus EU:n painopisteenä

Liikkuvuusjaksojen määrä nousuun

Liikkuvuusjaksojen määrä romahti koronapandemian takia, eikä se toistaiseksi ole palautunut pandemiaa edeltäneelle tasolle. Liikkuvuusjaksojen yleistymiseen vaikuttavat paitsi tarjottavien jaksojen määrä, myös se, miten oppilaitokset mahdollistavat liikkuvuusjaksoilla suoritettujen opintojen ja harjoitteluiden sisällyttämisen tutkintoihin.

Liikkuvuusjaksot lisäävät muun muassa globaalia tietoisuutta sekä ymmärrystä opiskelusta ja työskentelystä ulkomailla avartuen näin opiskelijan ajatusmaailmaa ja laajentaen työ- ja opiskelumahdollisuuksien kirjoa huomattavasti.

- Vaikutetaan liikkuvuusjaksojen parempaan integrointiin opintoihin.
- Kehitetään kannustava järjestelmä oppilaitoksille tukemaan opiskelijoiden liikkuvuutta.

Erasmus+ -ohjelman kehittäminen

Erasmus+ -ohjelman ja sen rahoituksen kehittäminen ovat keskeisiä keinoja liikkuvuusjaksojen lisäämiseksi. Erasmus+ -ohjelmaan panostaminen vahvistaa eurooppalaista identiteettiä ja koheesiota sekä tukee työvoiman liikkuvuutta EU:n alueella. Apuraha on oleellinen kannustin liikkuvuusjaksolle lähtemiseen myös opiskelijoiden toimeentulon näkökulmasta.

- Opiskelijoiden Erasmus+ -apurahojen määrää korotetaan ja suhteutetaan paremmin kohdemaan hintatasoon.
- Apurahoja kehitetään edistämään liikkuvuutta erityisesti vähemmän mahdollisuuksia omaaville ja aliedustetuille ryhmille sekä tukemaan ympäristöystävällisiä matkustustapoja ja kestävän kehityksen tavoitteita.

Tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen

Tutkintojen tunnistamisen ja tunnustamisen tulisi olla sujuvaa ja yhtenäistä koko EU:n alueella. Unionin sisäisessä korkeakoulu yhteistyössä on kehitettävä tutkintojen tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyviä prosesseja ja lainsäädäntöä, jotta esimerkiksi Erasmus+ ohjelman hyödyt toteutuvat täysimääräisesti.

Korkeakouluallianssit ovat myönteinen askel kohti eurooppalaista korkeakoulu yhteistyötä, mutta pelkkä niiden olemassaolo ei riitä. EU:n on kannustettava jäsenvaltioitaan edistämään Bolognan prosessia sekä luotava prosessin edistämiseksi painetta koko eurooppalaisella korkeakoulualueella (EHEA).

- Korkeakoulututkintojen verrattavuutta ja hyväksilukemista on edistettävä ilman osaamistason heikkenemistä.
- Toisen asteen tutkintojen tunnustamiselle korkeakoulukelpoisuuden osoittajiksi luodaan yhtenäiset käytännöt koko unionissa.
- Unioniin luodaan yhtenäiset taitotasostandardit niitä vaativille aloille, kuten terveydenhuoltoalalle.

3. Tulevaisuuden EU

Mielenterveys keskiöön

Nuorten ahdistuneisuus- ja masennusoireiden esiintyvyys on kasvanut merkittävästi koronapandemian takia monissa EU-maissa.

Ennen pandemiaa noin 84 miljoonaa ihmistä EU:ssa kärsi mielenterveysongelmista, joiden kustannukset olivat noin 600 miljardia euroa, eli yli 4 prosenttia unionin bruttokansantuotteesta. Vuonna 2022 lähes puolet kaikista eurooppalaisista nuorista ilmoitti kokevansa saatavilla olevat mielenterveyspalvelut riittämättömiksi. EU:n päätöksenteossa on huomioitava mielenterveys aiempaa paremmin.

- Nimitetään vuosi 2025 mielenterveyden teemavuodeksi.
- EU laajentaa mielenterveysstrategiaansa niin, että siinä huomioidaan nuoret ja opiskelijat erillisenä ryhmänä.
- Mielenterveysongelmien ratkaisemiseen varataan unionissa pitkän aikavälin rahoitusta.

EU:n laajuinen ja rahoittama Students at Risk -ohjelma

Jokaisella opiskelijalla pitää olla oikeus jatkaa opintojaan turvallisessa ympäristössä ja valmistua korkeakoulusta ilman pelkoa vainosta. On tarpeen perustaa Euroopan laajuinen Students at Risk -ohjelma tukemaan opiskelijoita, jotka joutuvat pakenemaan sotaa, poliittista väkivaltaa tai vainoa kotimaassaan.

Tällä hetkellä Suomessa toimiva Students at Risk -ohjelma tarjoaa mahdollisuuden jatkaa opintoja suomalaisessa korkeakoulussa niille opiskelijoille, joilta evätään oikeus koulutukseen tai muihin ihmisoikeuksiin yhteiskunnallisen toimintansa vuoksi kotimaassaan. Suomen Students at Risk -ohjelmaa koordinoi Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) ja Suomen opiskelijakuntien liiton (SAMOK) perustama yhdistys.

Suomessa yhdistyksen rahoitus perustuu tällä hetkellä vahvasti ulkoministeriön vuodeksi kerrallaan myöntämiin avustuksiin, mikä luo toimintaan merkittävää epävakautta. EU:n laajuinen järjestelmä lisäisi toiminnan vaikuttavuutta ja pitkäjänteisyyttä. Järjestelmä olisi luonteva perustaa esimerkiksi osaksi Erasmus+ -ohjelmaa, joka edistää erityisesti oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

- Perustetaan EU:n laajuinen Students at Risk -ohjelma, joka tarjoaa vainoa pakeneville opiskelijoille mahdollisuuden koulutukseen ja tehdään ohjelmasta EU-rahoitteinen.

www.akava.fi/opiskelijat

**Akavan
opiskelijat**